

KORA KÖZÉPKORI ÁLLAMOK EURÓPÁBAN

Nagy Károly
mellszobra
(Aachen,
Domschatz)

9.A

2026. április 14.

1. Frank Birodalom

a) Martell Károly

- Karoling din.
- poitiers-i csata (732) – ?
- lovagi hadviselés jelképes kezdete

b) Kis Pippin

- 756 – ?
- karizmatikus királyeszmény – ?
- „kezelés”,
görvélykór

A poitiers-i csata

Charles de Steuben festménye (1837), ma Versailles-ban

Signum † Pippino gloriosissimo rege

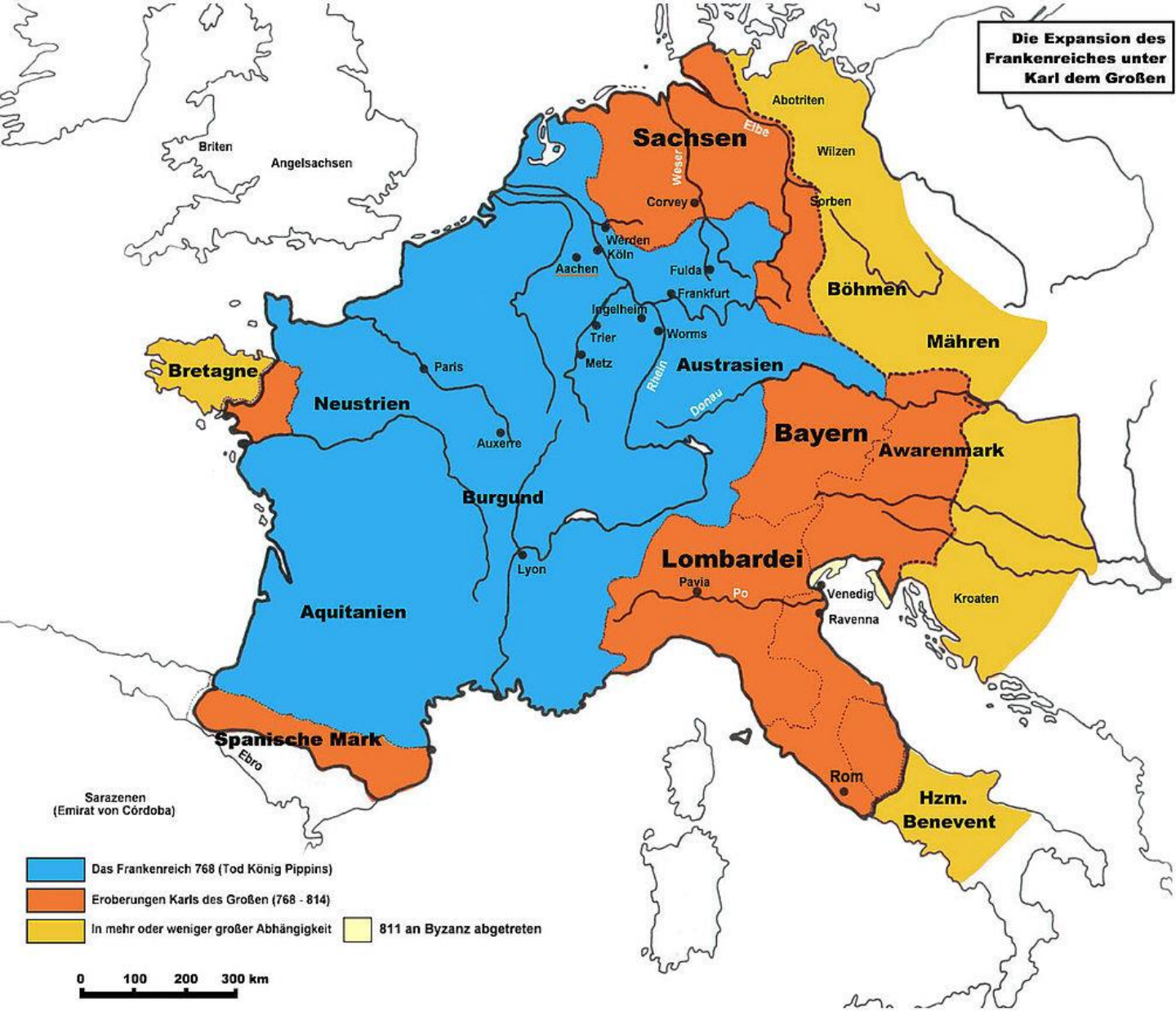
Keresztjegy Pippin, a legdicsőségesebb király által

Martell Károly (†741) síremléke a Saint-Denis-székesegyházban – ?

Ma Párizs É-i külvárosa, a francia királyok temetkezési helye
Első gótikus templom *(jóval később!)* – Suger apát, 12. sz.

Die Expansion des Frankenreiches unter Karl dem Großen

c) Nagy Károly (768–800–814)

– birodalma
← hódítások

- **Rajnátlól K-re,**
pl. szászok
- **Itália**
- **Hisp. É-i része**

– 800, Róma: a pápa császárként koronázta -za

– jól szervezett állam → minta minden későbbi feudális uralkodó számára (pl. Szt. István)

A hét szabad művészet

Dietrich Meyer (1572–1658) rézkarca (British Múzeum, London)

– Karoling-reneszánsz: kulturális fellendülés

pl. karoling minuszcula – ?

hét szabad művészet – ?

↓
grammatika, retorika, dialektika

↓
aritmetika, geometria, asztronómia, musica

↓
a műveltség alapja a teljes középkorban!

jelentőség: antik örökség átmentése

Aachen, székesegyház (a Nagy Károly korabeli palotakápolna)

2. A Német-római Császárság

a) 9. sz. Eu ↔ arab

magyar – 895

normann (= dán, svéd, norvég)

} támadás

↳ = viking = varég

↳ 1000k Leif Erikson Grönland → Am.

b) K-i frank állam: szászok, svábok, bajorok

I. (Madarász) Henrik (919–936) – ?

933: Merseburg: a kalandozó magyarok
első komoly veresége

c) I. Ottó (936–962–973)

955: Augsburg – ?

962: NR-i cs-rá kor. – ki? hol?

Német-római Császárság 962–1806 (Napóleon)

1000–1250: vezető nagyhat.

973: térítőket küld Géza kérésére a magyarokhoz

A német-római császárok koronája (Reichskrone)

Hol őrzik?

Bécs, *Kaiserliche Schatzkammer*

3. Szláv államok

indoeu. nyelvcsalád

Odera-Dnyeper vidéke

5–10. sz. → D, Ny felé

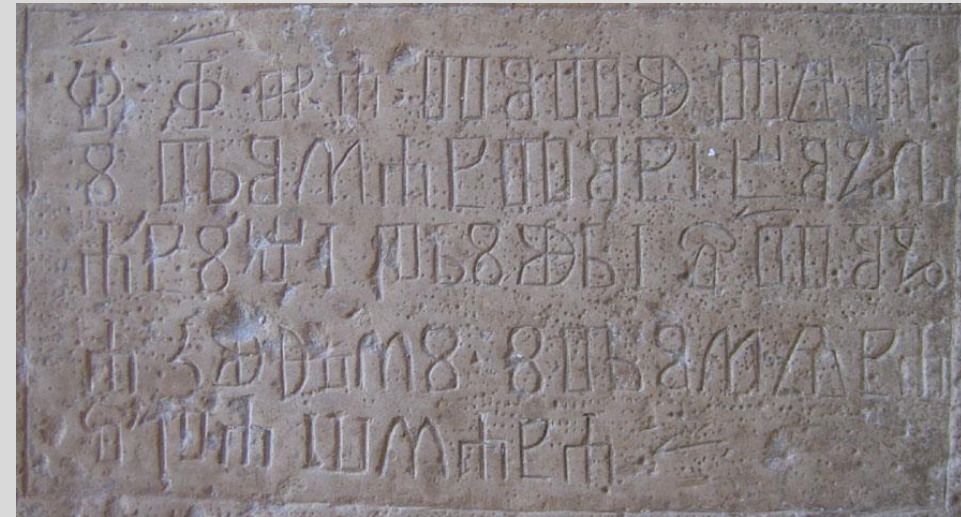

a) Ny-i szlávok

- morvák

Cirill és Metód – ?

Szvatopluk – ?

Egy dalmát kolostor falának glagolita felirata

A magyarok bejövetele Pannóniába.
Miniatúra a Képes Krónikában

Szvatopluk szobra Pozsonyban

- csehek
prágai püspökség (973) a mainzi érsekség alá tartozik – ?
- lengyelek → Cseho. a NR-i Cs. hűbérese

b) D-i szlávok

- bolgárok
Simeon cár (900 k.) > magyarok
→ honfoglalás

↔ Bizánc

- horvátok

Zvojnimir = Zelemér 1089 †

∞ Ilona, Szt. László húga

→ Szt. László meghódítja Ho.-ot 1091-ben

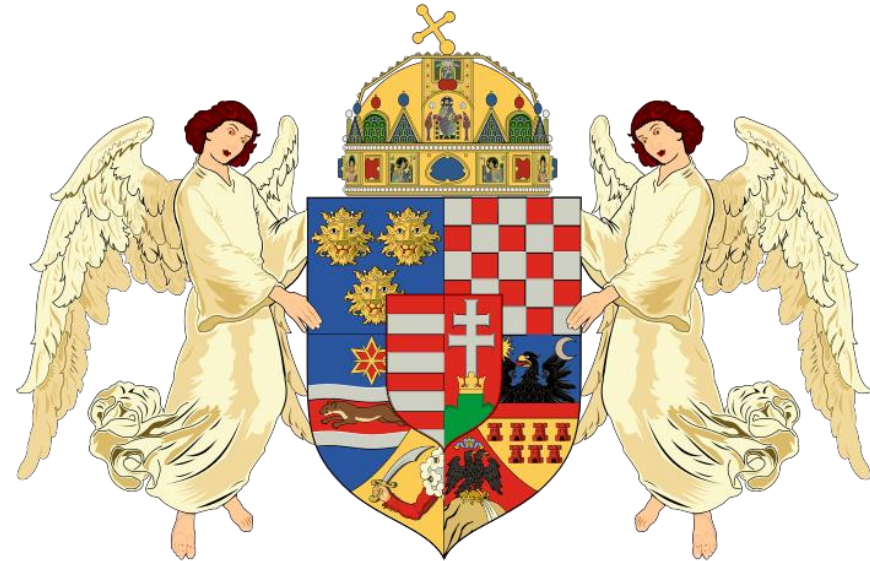
meddig társország?

- szerbek

c) K-i szlávok

- oroszkok

Novgorod, Kijev – normann kereskedőtelepek

1054 – ?

*Melyik szláv nép
a kereszténység
melyik ágát
követi – ?*